

**Svenska kulturfondens strategiska satsning på konstundervisning
för barn och unga på svenska i Finland 2023-2025**

6 miljoner euro för ökad tillgänglighet och jämlikhet i konstundervisning för barn och unga

Vi som svarar på frågor om SKAPA

- **Matts Blomqvist**, ombudsman (Nyland)
- **Martin Enroth**, ombudsman (Österbotten)
- **Katarina von Numers-Ekman**, ombudsman (Helsingfors)
- **Åsa Rosenberg**, ombudsman (Åboland och Åland)

Varför denna satsning?

Konstundervisning för barn och unga på svenska är en viktig del av Kulturfondens ändamål.

Strukturerna och finansieringssystemen för detta fält är spretiga och ojämlika.

Vi ger nu kommunala aktörer och aktörer som utbildar och fortbildar pedagoger en unik möjlighet att skapa mera hållbara strukturer och starkare samarbeten!

Vilka är målsättningarna med SKAPA?

Vi vill stärka barns och ungas välmående genom att bidra till ökad **jämlikhet** och **tillgänglighet** inom konstundervisningen för barn och unga på svenska i Finland.

Satsningen är också ett sätt att stödja konstarterna i sig.

Nuläget

- Idag är just tillgänglighet och jämlikhet de stora utmaningarna inom konstundervisningen.
- På många orter undervisas bara ett fåtal konstämnen och många barn och unga får aldrig möjlighet att delta i konstundervisning på sin fritid.
- Ofta är konstundervisningen inte tillgänglig för dem som kanske skulle behöva den mest.

Bakgrundsmaterial

Mer än en hobby! Lasse Garoff, 2020

Utmaningar inom grundläggande konstundervisning enligt Garoff

- Stora skillnader i utbudet mellan kommunerna.
- Musikens dominans i relation till de andra ämnena.
- Ojämliga finansieringsmöjligheter.
- Skillnader beroende på familjernas socioekonomiska status.
- Den låga andelen pojkar.
- Den låga andelen barn med invandrarbakgrund.
- Den låga andelen barn med särskilda behov.
- Den ojämna tillgången på behöriga pedagoger.
- Bristen på svenskspråkig undervisning på vissa orter.

Garoffs åtgärdsförslag

- Att skapa regionala institut och riksomfattande paraplyorganisationer
- Att skapa ett återkommande diskussionsforum på svenska
- Att göra särskilda insatser för att nå underrepresenterade grupper
- Att säkra den långsiktiga tillgången på svenskspråkiga pedagoger

Projektet *Konstundervisning för barn och unga på svenska i Finland*: Intervjuer med fältet 2021-2022

- Vi bad Martin Wegelius-institutet och De Ungas Musikförbund DUNK ansöka om finansiering från oss för att samla in tankar från dem som jobbar med grundläggande konstundervisning på svenska.
- Projektkoordinator Marina Lindholm och forskare Dan Sundblom skapar idébank och skriver utredning.
- **Materialen publiceras i augusti och presenteras på seminariet I SKAPANDETS TECKEN i H:fors 29-30.8.**

Plock ur MWI:s och DUNK:s resultat

- De intervjuade upplever att kulturen har lågt anseende.
- Konstundervisningens potential att stärka barns och ungas välmående uppfylls inte.
- En aktör som tar ansvar för helheten gällande konstundervisningen i en kommun eller region saknas ofta.
- Samarbetet mellan olika former av konstundervisning fungerar bättre i vissa kommuner, sämre i andra.
- Beslutsfattarna prioriterar inte alltid konstundervisningen.
- Statsandelssystemet för grundläggande konstundervisning upplevs som orättvist.

Plock ur MWI:s och DUNK:s resultat forts.

- Samarbeten är viktiga för att utnyttja resurserna, men resurser för att bygga upp nya samarbeten saknas.
- Mångfald i elevunderlaget är viktigt, men det är utmanande att nå ut till underrepresenterade grupper.
- Distansundervisningen kan utnyttjas bättre.
- Det finns behov av diskussionsforum.

Vi förväntar oss att våra sökande tar del av utredningarna!

Länkar till flera källor finns på våra hemsidor.

Tipsa oss gärna om källor vi missat!

Den strategiska satsningen SKAPA

SKAPA Välmående
SKAPA Kreativitet
SKAPA Struktur

SKAPA välmående

Vi vill att många fler barn och unga ska få stärka sin identitet genom att delta i konstundervisning – på sitt språk, på sina villkor, på sin hemort och mot en rimlig kostnad.

- Konstaktiviteter gör att vi mår bättre.
- De stärker barns och ungas självkänsla, välmående, empati, identitet och kreativitet.
- Att delta i konstundervisning ger redskap för livet.

SKAPA kreativitet

Vi vill att fler barn och unga ska få undervisning i många olika konstämnen.

Med ett stort utbud och mångsidig undervisning får fler barn och unga stöd för sin kreativitet.

Samtidigt vill vi stärka konstarterna i sig.

SKAPA gäller alla nio konstformer inom grundläggande konstundervisning – och övriga konstformer!

SKAPA struktur

Vi vill sporra kommuner och kommunala samarbetsorgan att tillsammans med utbildningsaktörer skapa nya strukturer, samarbeten och studiestigar så att resurserna räcker till mera och bättre konstundervisning.

Vi vill bidra till att lärare och pedagoger i konstämnen får goda utbildnings- och fortbildningsmöjligheter på svenska.

Vad menar vi med ”strategisk satsning”?

Vi efterlyser projekt som på lång sikt skapar hållbar förändring på strukturell nivå.

Hur bedömer vi det strategiska i ansökan?

- Projektets mål är att skapa nya eller fördjupa befintliga samarbetsstrukturer.
- Projektplanen bygger på tidigare utredningar och forskning om konstundervisning.
- Det finns en trovärdig plan för hur projektet ska leva vidare på lång sikt när finansieringen från Kulturfonden är slut.
- Det finns genomtänkta planer för kvalitativ och kvantitativ utvärdering som genomförs av extern aktör. Baka in kostnaderna i ansökan!

Vad kan man få bidrag för?

**Vi kan bevilja högst 350 000 euro
för ett projekt.**

Vi beviljar finansiering till projekt som

1. når ut till underrepresenterade grupper inom konstundervisningen.
2. minskar de regionala skillnaderna i utbudet av konstundervisning.
3. breddar utbudet av undervisning i olika konstämnen.

Vi beviljar finansiering till projekt som

4. skapar nya långsiktiga samarbeten mellan grundläggande konstundervisning, grundläggande utbildning, fri bildning och andra aktörer på fältet - främst samarbeten som ger hållbara strukturer när det gäller ekonomi, administration och undervisningskvalitet.

5. skapar tydligare studiestigar inom konstämnen på svenska i Finland.

6. tryggar behovet av behöriga pedagoger för undervisningen i konstämnen.

Hurdana kostnader kan man täcka med SKAPA-bidrag?

Vi kan bevilja finansiering för kostnader som uppstår när man ska **skapa nya strukturer, samarbeten, lärarutbildningar eller fortbildningar.**

Exempelvis:

- löner och arvoden
- kostnader för resor och logi
- kartläggningar och utredningar
- seminarier och möteskostnader
- marknadsföring
- utvärdering

Hurdana kostnader kan man täcka med SKAPA-bidrag?

Vi kan bevilja finansiering under projekttiden då man vill **starta nya former av konstundervisning som ökar tillgängligheten och jämlikheten och breddar utbudet av konstämnen.**

Exempelvis:

- löner och arvoden
- kartläggningar
- kostnader för resor och logi
- marknadsföring

Hurdana kostnader kan man inte ansöka om bidrag för?

- Kostnader för undervisningsutrymmen eller utrustning som används i undervisningen.
- Redan existerande konstundervisning
- Redan existerande lärarutbildning och -fortbildning

Övrig finansiering?

Man får ansöka om alla kostnader från Kulturfonden, men egen och/eller övrig extern finansiering ses som en god sak.

Vem kan ansöka?

Två kategorier av sökande:

Kommuner, samkommuner och andra kommunala samfund eller samarbetsorgan där flera kommuner ingår.

Högskolor och universitet som utbildar lärare och pedagoger i konstämnen på svenska samt aktörer som erbjuder fortbildning på svenska för lärare och pedagoger i konstämnen.

Enskilda utbildningsanordnare, till exempel konstskolor, kan fortsättningsvis ansöka om projektfinansiering i vår novemberomgång.

Bidragsnivån i november kommer inte att påverkas av satsningen på SKAPA.

Driv projektet tillsammans!

Vi förväntar oss att våra kommunala sökande lyssnar till och inkluderar utbildningsanordnarna (också inom tredje sektorn) i planeringen och genomförandet av projektet!

Inget hindrar att enskilda utbildningsanordnare är aktiva i processen – men de kan inte stå som sökande.

Vi förväntar oss också att de som utbildar och fortbildar pedagoger skapar nya nätverk och samarbeten!

Två ansökningstider

17.10-30.10.2022 är den första ansökningsomgången öppen. Då riktar vi oss till de aktörer som redan nu har planer för hur de vill utveckla sin verksamhet.

16.10-29.10.2023 tar vi igen emot ansökningar, nu med fokus på de aktörer som inte hann skapa färdiga projektplaner hösten 2022, eller som fick avslag i den första omgången och vill återkomma.

Projekttiden ska vara minst två kalenderår!

Vad frågar vi i ansökningsblanketten?

Vi vill bland annat veta hur **nuläget** ser ut gällande:

- utbudet av konstundervisning för barn och unga och utbildning och fortbildning för pedagoger
- hur konstundervisningen prioriteras hos er
- hur ni ser på tillgänglighetsfrågan
- vilka samarbeten och nätverk som redan finns

Vad frågar vi i ansökningsblanketten?

Vi vill också veta bland annat

- vilka utredningar ni baserar projektet på
- vilka av SKAPA:s målsättningar som ert projekt strävar mot
- vilka hållbara strukturella förändringar ni vill åstadkomma
- hur projektet kan knytas an till den nya bildningskommunen
- hur ni ser till att projektet lever vidare på lång sikt

Hur behandlas ansökningarna?

Externa anonyma sakkunniga som läser och kommenterar alla ansökningar och diskuterar dem med Kulturfondens beredande tjänstemän.

Kulturfondens styrelse fattar beslut i december.

Beviljade bidrag kan lyftas från och med 1.1.2023 respektive 1.1.2024.

Seminarieret I SKAPANDETS TECKEN

29-30.8 i Helsingfors

Dag 1 på G18: Marina Lindholm och Dan Sundblom presenterar sina resultat. Vi hör inspirerande inlägg från fältet och lyssnar till en panel som blickar framåt.

Dag 2 på Cirko, centret för nycirkus: Tanja Linnavalli från HU berättar om hjärnan och konstutövandet. Kulturfondens tjänstemän ger råd, stöd och inspiration till sökande. SFV berättar om sin satsning BRAVO! Som gäller estetiska ämnen i skolan.

Inbjudningar har gått ut – mejla mia.smulter@kulturfonden.fi om du inte fått en inbjudan!